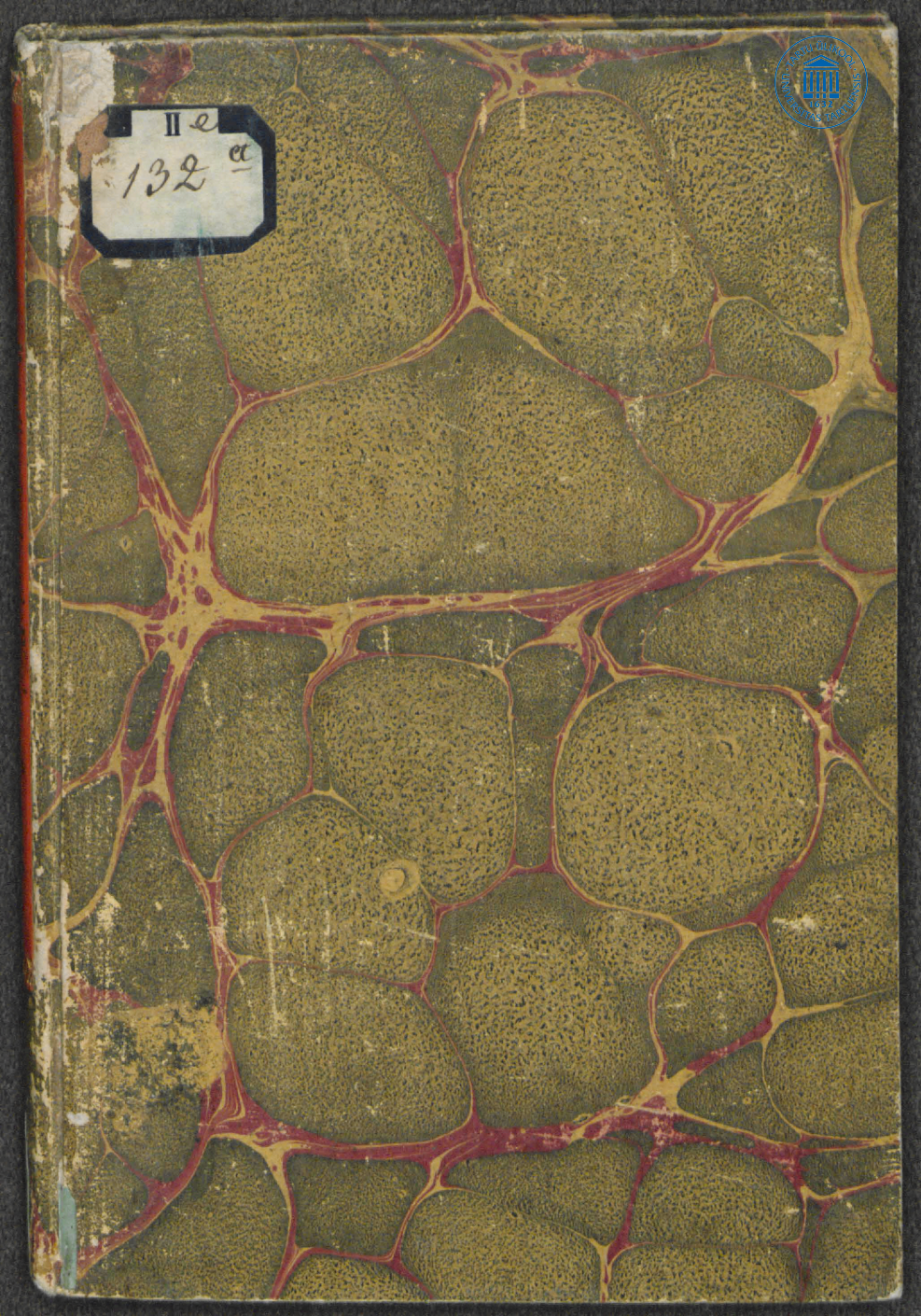

II e
132 a

Philol.

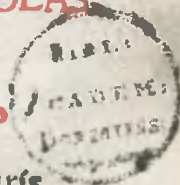
R
1777

Be. 132^a

**Q. Horatii flacci
epistolae libri duo.**

VITI VVERLERI, IN, EPISTOLAS
HORATII, EPIGRAMMA,

HORATIVS, LOQVITVR,

Vt titulus monstrat deductis arte figuris
Qua nulla in toto clarior orbe viget
Flaccus sum - patrio qui de cognomine primus
Narratur Lyricos, concinuisse, modos
Fonsitan horridulus fuerā - mendosus - & asper
Nec poterant seriem, quę tenere, suam
Iam nouus & nitida videor cute, pellere cunctas
Namq; dedit labes officiosa manus
Q; si nosse cupis - quę sit via proxima laudi
Vnde homines famā, nomen, & astra petāt
Ardua quid virtus - quid mollis inertia suadet
Me lege, tunc votis. mox potiere, tuis

**Uenundantē Lyphi apud Melchla
rem Lottherum in regione foeni.**

Epistolarum Horatij,

LIBER PRIMVS, EPISTOLARVM, Horatij
AD MOECENATEM, ^{OP} *derinau à cet et*

p Ria dicte mihi summa dicende camena
Spectatū fatis & donatū iam rude-qr̄s

Mecenas iterum antiquo me includere lydo,
Non eadem est ætas - non mens, *Epistola Horatii* **Veianius** armis

Herculis ad postem fixis - latet abditus agro,

Ne populum extrema toties exoret harena,

Est mihi purgatā crebro qui personet aurem

Solue senescentem mature fanus equum, ne

Peccet ad extremū ridendus - & ilia ducat,

Nunc itaq; & versus - & cetera ludicra pono,

Quid verx atq; decēs curo - & rogo - & oīs i hoc fum:

Condo & compono quæ mox depromere possim.

Ac ne forte roges quo me duce - quo lare - tuter,

Nullius addictus jurare in verba magistris, *Inde dicitur Tiberius*

Quo me cunq; rapit tempestas deferor hospes, *Inde dicitur Tiberius*

Nunc agilis fio - & merfor ciuilibus vndis, *Inde dicitur Tiberius*

Virtutis verę custos - rigidusq; satelles?

Nunc in Aristippi furtim præcepta relabor, *Inde dicitur Tiberius*

Et mihi res - non me rebus - submittere conor,

A ij

Liber Primus,

Vt nox longa - quibus mentitur amica, diesq;
 Longa videtur opus debentibus, vt piger annus
 Pupillis quos dura premit custodia matrum,
 Sic mihi tarda fluunt ingrataq; tempora, quę spem
 Consiliumq; morantur agendi gnauiter, id quod
 Aequę pauperibus prodest - locupletibus aequę
 Aequę neglectum pueris senibusq; nocebit,
 Restat vt his ego me ipse regam solerq; elementis
 Non possis oculo quantū contendere Lynceus
 Non tamen iccirco contemnas lippus inungi,
 Nec quia desperes inuicti membra Gliconis
~~Nodola corpus nolis prohibere chiragra,~~
~~Est quodam prodire genus - si non datur vltra,~~
~~Feruet auaritia - inliraq; cupidine pectus~~
~~Sunt verba & voces quibus hunc lenire dolorem~~
~~Polis, & magnam morbi deponere partem,~~
~~Laudis amore tumes, sunt cęta piacula quę te~~
~~Tet pure lecto poterunt recreare libello~~
 Inuidus, ifacundus, iners vinolus, amator,
 Nemo adeo ferus est vt non miscere possit
 Si modo culturę patientem commodet aurem,

Epistolarum Horatij,

Virtus est vitium fugere, & sapientia prima
 Stulticia caruisse, vides, quę maxima credis
 Esse mala, exiguum censum, turpemq; repulsam,
 Quanto deuites animi, capitisq; labore?
 Impiger extremos curris mercator ad Indos
 Per mare, pauperiem fugiens, per saxa - per ignes,
 Ne cures ea que stulte miraris & optas,
^{ne curis ea quę te hęc me ans sed optat}
 Discere - & audire, & meliori credere non vis,
 Quis circū pagos, & circū compita pugna
 Magna coronari contemnat olimpia - cui spes
 Cui sit conditio dulcis sine puluere palme?
 Vilius argentum est auro, virtutibus aurum,
 O ciues ciues quęrenda pecunia primū est,
 Virtus post nūmos - hęc Ianus summus ab imo
 Perdocet, hęc recinunt iuuenes dictata - senesq;
 Læuo suspensi oculos - tabulamq; lacerto,
 Si quadringentis sex septem milia defunt,
 Est animus tibi - sunt mores - & lingua - fidesq;
 Plebs eris, at pueri ludentes rex eris aiunt
 Si recte facies - hic murus æneus esto
 Nil confide sibi - nulla pallefcere culpa,

LIBER PRIMVS,

Roscia die sodes melior lex, an puerorum
 Nenia, quæ regnum recte facientibus offert?
 Et maribus Curijs & decantata Camillis?
 Is ne tibi melius suadet, qui rem facias, rem
 Si possis recte, si non, quocuncq; modo rem
 Vt propius spectes lachrymosa poemata Puppi.
 An qui fortunæ te respondere superbæ
 Liberum & erectum præsens hortatur & optat?
Quod si me populus Romanus forte roget, cur
Non ut porticibus sic iudicij fruam nsdem,
Nec sequar, aut fugiam, quæ diligit ipse, vel odit.
Olim quod vulpes ægroto cauta leoni
Respondit referam, quia me vestigia terrent
 Omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum,
 Belua multorum es capitū, nam quod sequar, aut quæ?
 Pars hominum gestit cōducere publica, sunt qui
 Frustris & pomis viduas venentur auaras,
 Excipiantq; senes - quos in viuaria mittant,
 Multis occulto crescit res fœnore, verum
 Esto alijs alios rebus studijsq; teneri,
 Idem eadem possunt horam durare probantes?

Epistolarum Horatii,

Nullus in orbe sinus Baijs præluet amœnis
 Si dixit diues, lacus & mare sentit amorem
 Festinantis heri, cui si vitiosa libido
 Fecerit auspicium, cras ferramenta Theanum
 Tolletis fabri, lectus genialis in aula est,
 Nil ait esse prius, melius nil celibe vita,
 Si non est, iurat bene solis esse maritis,
 Quo teneam vultus mutantem Prothea nodo?
 Quid pauper? ride, mutat cœnacula, lectos,
 Balnea, tonsores, conducto nauigio æque
 Nauseat ac locuples - quem ducit priua triremis,
 Si curatus inæquali tonsore capillos
 Occurri - rides, si forte subucula pexę
 Trita subest tunicæ - vel si toga diffidet impar -
 Rides, quid mea cum pugnat sententiã secum?
 Quod petijt spernit, repetit quod nuper omisit,
 Aestuat, & vitę disconuenit ordine toto,
 Diruit, ædificat, mutat quadrata rotundis,
 Insanire putas sollennia me, neq; rides,
 Nec medici credis - nec curatoris egere
 Apræto redati, rerum tutela mearum

Liber Primus,

Cum sis, & prae sectum stomacheris ob vnguem
De te pendentis - te respicientis amici,
Ad summā - sapiens vno minor est Ioue - diues,
Liber, honoratus, pulcher, rex denique regum,
Præcipue sanus - nisi cū pituita molesta est,

AD MAXIMUM, LOLLIVM,

† Roiani belli scriptorē Maxime Lolli

Dū tu declamas Romæ, Præneste relegi

Qui qd sit pulchrum, qd turpe, qd vtile, qd non,
Planius ac melius Chrisippo ac Crantore dicit,
Cur ita crediderim, nisi quid te detinet - audi,
Fabula, qua Paridis propter narratur amorem
Græcia barbarie lento collisa duello,
Stultorum regum, & populorum continet ætus,
Antenor censet belli præcidere causam,
Quid Paris? ut solus regnet, viuatque beatus -
Cogi posse negat, Nestor cōponere lites
Inter Peliden festinat & inter Atriden,
Hunc amor, ira quidem cōmuniter vrit vtrunq;
Quicquid delirant reges - plectuntur Achiui
Seditione, dolis, scelere, atque libidine, & ira,

Epistolarum Horatij,

Illicos intra muros peccatur & extra,
Rursus quid virtus - & quid sapientia possit -
Vtile proposuit nobis exemplar Vlysses -
Qui domitor Troiæ, multorum prouidus vrbes
Et mores hominū inspexit, latumque per equor
Dum sibi dum socijs reditū parat, aspera multa
Pertulit - aduersis rerum immerfabilis vndis,
Sirenum voces & Circes pocula nosti,
Que si cum socijs stultusque avidusque bibisset,
Sub domina meretrice fuisset turpis et excors,
Vixisset canis immundus, vel amica luto sus
Nos numerus sumus - & fruges consumere nati
Sponsi Penelopes, nebulones, Alcinoique,
In cute curanda plus æquo operata iuuentus
Cui pulchrum fuit in medios dormire dies, &
Ad strepitum citharæ cessantum ducere curam,
Ut iugulent homines surgunt de nocte latrones,
Vt te ipsum serues non expergisceris - atqui
Si nolis sanus cures hydropicus, & ni
Posces ante diem librum cum lumine, si non
Intendes animum studijs & rebus honestis,

Liber Primus,

Inuidia vel amore vigil torquere, nam cur
Quæ lædunt oculos festinas demere? si quod
Est animū differs curandi tempus in annum?
Dimidium facti qui cœpit habet, sapere aude,
Incipe viuendi qui recte prorogat annum
Rusticus expectat dum defluat amnis, at ille
Labitur & labetur in omne volubilis æuum.
Queritur argentum, puerisq; beata creandis
Vxor, & incultæ pacantur vomere syluæ,
Quod satis est cui contingit nil amplius optet,
Non domus & fundus, non æris aceruus & auri.
Aegrotō domini deduxit corpore febres,
Non animo curas, valeat possessor oportet
Si comportatis rebus bene cogitat vti,
Qui cupit aut metuit, iuuat illum sic domus aut res.
Vt lippum pictæ tabulæ, fomenta podagram,
Auriculas citharæ collecta sorde dolentes,
Sincerum est nisi vas quodcunq; infundis acescit,
Sperne voluptates, nocet emptā dolore voluptas,
Semper auarus eget certum voto pete finem,
Inuidus alterius rebus marcessit opimis.

Epistolarum Horatii,

Inuidia Siculi non inuenere tyranni
Maius tormentum, qui non moderabitur iræ,
Infectum vollet esse dolor quod suaferit & mens,
Dum pœnas odio per vim festinat inulto,
Ira furor breuis est, animū rege, qui nisi pareat
Imperat, hunc frenis hunc tu compesce cathena,
Fingit equum tenera docilem ceruice magister
Ire viam quam monstrat eques, venaticus ex quo
Tempore ceruinam pellem latrauit in aula,
Militat in syluis catulus, nunc ad bibe puro
Pectore verba puer, nunc te melioribus offer
Quo semel est imbuta recens seruabit odorem
Testa diu, q; si cessas aut strēnuus anteis,
Nec tardum opperior, nec præcedentibus in sto.

AD IULIUM FLORVM,

i Vli Flore quibus terrarū militet oris
Claudi⁹ Augusti priuign⁹ scire laboro,
Thracæ ne vos Hebrusq; niuali cōpede vincit
An freta vicinas inter currentia turreas,
An pingues Asiæ campi collesq; moerentur,
Quid studiosa cohors operæ struit, hæc quoq; curo

Liber Primus,

Quis sibi res gestas Augusti scribere sumit,
 Bella quis & paces longum diffudit in æuum
 Quid Titius Romana breui venturus in ora
 Pindarici fontis qui non expalluit haustus
 Fastidire lacus, & riuos ausus apertos,
 Vt valet, vtmeminit nostri, fidibus ne Latinis
 Thebanos aptare modos studet auspice musa?
 An Tragica defæuit & ampullatur in arte,
 Quid mihi Celsus agit, monit⁹ multūq; monend⁹
 Priuatas vt quærat opes, & tangere vitet
 Scripta Palatinus quæcunq; recepit Apollo,
 Ne si forte suas repetitum venerit olim
 Grex auium plumas, moueat cornicula risum
 Furtiuus nudata coloribus, ipse quid audes
 Quæ circū volitas agilis thyma, non tibi paruum
 Ingenium non incultū est, nec turpiter hirtum
 Seu linguam cauis acuis, seu ciuica iura
 Respondere paras, seu condis amabile carmen
 Prima vides hederæ victricis præmia, q; si
 Frigida curarum fomenta relinquere posses
 Quo te cælestis sapientia duceret ires,

Epistolarum Horatiij,

Hoc opus, hoc studiū parui properemus & ampli
 Si patria volumus, si nobis viuere chari,
 Debes hoc etiam inscribere, si tibi curæ
 Quantæ conueniat Numatius, an male facta
 Gratia ne quicq; coit, & rescinditur, at vos
 Seu calidus sanguis, seu rerum inscitia vexat
 Indomita ceruice feros. vbi cunq; locorum
 Viuitis. indigni fraternum rumpere fœdus.
 Pascitur in vestrum reditum votiua iuuenca,

AD ALBINVM AMICVM SVVM

a Lbi nostrorū sermonum candide iudes
 Quid nūc te dicā facere in regiōe Pedana
 Scribere quod Crassi Parmensis opuscula vincat?
 An tacitum syluas inter reptare salubres
 Curantē quicquid dignum sapiente bonaq; est?
 Nō tu corpus eras sine pectore, dñj tibi formam,
 Dij tibi diuitias dederant, artemq; fruendi,
 Quid voueat dulci nutricula maius alumno
 Qm̄ sapere, & fari possit quæ sentiat, & cui
 Gratia, fama, valetudo contingat abunde,
 Et mundus victus non deficiente crumena,

Liber Primus,

Inter spem, curamq; timores, inter & iras,
Omnem crede diem tibi diluxisse supremū,
Grata superueniet quæ non sperabitur hora,
Me pinguem & nitidum bene curata cute vises
Cum ridere voles Epicuri de grege porcum,

AD TORQUATVM.

s I potes Archaicis cōiuiua recūbere lectis
Nec modica cœnare tues ol' omne patella
Supremo te sole domi Torquate manebo,
Vina bibes iterū Tauro diffusa, palustres
Inter Minturnas Sinuessanumq; petrinum
Si melius quid habes arcesse, vel imperium fer,
Iamdudum splendet focus & tibi munda supellex,
Mitte leues spes & certamina diuitiarum,
Et Moschi causam, cras nato Cæsare festus
Dat veniam somnumq; dies, impune licebit
Aestiuam sermone benigno extendere noctem,
Quo mihi fortuna si non conceditur vti?
Parcus ob heredis curam nimiumq; seuerus
Assidet infano, potare & spargere flores
Incipiam, patiarq; vel inconsultus haberi,

Epistolarum Horatij,

Quid non ebrietas designat? operta recludit,
Spes iubet esse ratas, ad prælia trudit inermem,
Solicitis animis onus eximit, ac docet artes,
Fœcundi calices quem non fecere disertum?
Contracta quem non in paupertate solutum?
Hæc ego procurare & idoneus imperor & non
Inuitus, ne turpe toral, ne sordida mappa
Corruget nares, nec non & cantarus & lanx
Ostendat tibi te, ne fidos inter amicos
Sit qui dicta foras eliminat, vt coeat par
Iungaturq; pari - Brutam tibi Septimiumq;
Et nisi cœna prior potiorq; puella Sabinum
Detinet, ad summam locus est & pluribus umbris,
Sed nimis arcta premunt Ælidæ conuiuia capræ,
Tu quotus esse velis rescribe, & rebus omissis
Atria seruantem postico falle clientem,

Ad NUMICIVM,

n II admirari prope res est vna Numici
Solaq; quæ possit facere & seruare beatū
Hunc solem & stellas & decedentia certis
Tempora momentis, sunt qui formidine nulla

Liber Primus,

Imbuti spectent, quid censes munera terræ,
 Quid maris extremos Arabas ditantis & Indos?
 Ludicra, quid plausus, & amici dona quiritis?
 Quo spectanda mō, quo sensu credis, & ore?
 Qui timet aduersa, fere miratur eodem
 Quo cupiens pacto, pauor utrobique molestus,
 Improuisa simul species exteret utrunque
 Gaudeat an doleat, cupiat, metuatur, quid ad rē?
 Si quicquid vidit melius, peiusue sua spe,
 Defixis oculis animoque et corpore torpet,
 Infani sapiens nomen ferat, æquus iniqui
 Ultra quæ satis est virtutem si petat ipsam
 In nunc argentū, & marmor vetus, æraque, & artes
 Suspice, cū gemmis Tyrios mirare colores,
 Gaude quæ spectant oculi te mille loquentem,
 Gnauus mane forū & vespertinus pete tectum,
 Ne plus frumenti dotalibus emerat agris
 Mutius, indignū quæ sit peioribus ortus,
 Hic tibi sit potius quæ tu mirabilis illi,
 Quicquid sub terra est in apricum proferet ætas,
 Defodiet, condetque nitentia, cum bene notum

Epistolarum Horatij,

Porticus Agrippæ - & via te conspexerit Appi,
 Ire tamen restat Numa quo deuenit & Ancus,
 Si latus aut renes morbo tentantur acuto
 Quære fugam morbi, vis recte viuere? quis non?
 Si virtus hoc vna potest dare - fortis omittis.
 Hoc age delitijs, virtutem verba putas, ut
 Lucum ligna, caue ne portus occupet alter,
 Ne Cybiratica ne Bythina negotia perdas
 Mille talenta rotudentur, totidem altera porro,
 Tertia succendant, & quæ pars quadret aceruum,
 Scilicet uxorem cum dote fidemque & amicos,
 Et genus, & forinam, regina pecunia donat,
 Ac bene nummatum decorat Suadela - Venusque,
 Mancipijs locuples eget æris Capadocum rex,
 Ne fueris hic tu - chlamidas Lucullus, ut aiunt,
 Si possit centum scænæ præbere rogatus,
 Qui possum tot? ait, tñ & quæram & quæ habebō
 Mittam, post paulo scribit sibi milia quinque
 Esse domi chlamidum, partem, vel toller et omnes,
 Exilis domus est - vbi non & multa supersunt,
 Et dominum fallunt, & profunt furibus, ergo

Liber Primus,

Si res sola potest facere & seruari beatum,
Hoc primus repetas opus hoc postremus omittas
Si fortunatum species & gratia praestat,
Mercedem seruum qui dicit nomina, sequum
Qui fodiat latus, & cogat trans pondera dextram
Porrigere hic multum in Fabia valet, ille Velina,
Cui libet hic fascis dabit, eripietque curule
Cui volet importunus ebur, frater, pater adde
Ut cuique est etas, ita quaeque facetus adopta,
Si bene qui cenat bene viuit - lucet, eamus
Quo ducit gula, piscemur, venemur - ut olim
Gargilius qui mane plagas, venabula, seruos,
Differtum transire forum, populumque iubebat -
Vnus ut e multis populo spectante referret
Emptum mulus aprum - crudi tumidi que lauemur -
Quid deceat, quid non, obliti, Cerite cera
Digni - remigium vitiosum Ithacensis Ulixei -
Cui potior patria fuit interdita voluptas,
Sic (Mymnernus uti censet) sine amore iocisque
Nil est iucundum, viuas in amore iocisque,
Viue, vale, si quid nouisti rectius istis

Epistolarum Horatii,

Candidus impari, si non, his utere mecum

AD MOECENATEM,

q Vinque dies tibi pollicitus me rure futurum
Sextilem totum mendax desideror, atque

Si me viuere vis - recteque videre valentem
Quam mihi das agro - dabis agrotare timenti
Mocenas veniam, dum ficus prima, calorque
Designatore decorat lictoribus atris:
Dum pueris omnis pater & matercula pallet:
Offitiosaque sedulitas, & opella forensis
Adducit febres, & testamenta resignat,
Quae si bruma niues Albanis illinet agris,
Ad mare descendet vates tuus, & sibi parcat
Contractusque leget, te dulcis amice reuifet
Cum zephyris, si concedas, & hirundine prima,
Non quo more piris vesci Calaber iubet hospes
Tu me fecisti locupletem, vescere fodes,
Iam satis est, at tu quantum vis tolle benigne,
Non inuisa feres pueris munuscula paruis,
Tam teneor dono, quam si dimittar onustus,
Ut libet, haec porcis hodie comedenda relinques,

Liber Primus,

Prodigus & stultus donat quæ spernit & odit •
Hæc seges ingratos tulit & feret omnibus horis
Vir bonus & sapiens dignis ait esse paratum,
Nec tamen ignorat quid distent ara lupinis
Dignum præstabo me etiam pro laude merentis,
Quæ si me noles vsquam discedere, reddes
Forte latus, nigros angusta fronte capillos,
Reddes dulces loqui, reddes ridere decorum &
Inter vina fugam Ciniræ mœrere proteruæ.
Forte per angustam tenuis vulpecula rimam
Repererat in cumeram frumenti, pastaq; rursus
Ire foras pleno tendebat corpore frustra,
Cui mustela procul, si vis, ait, effugere istinc
Macra cauum repetas arctum quem macra subisti,
Hæc ego si compellor imagine cuncta resigno,
Nec somnū plebis laudo satur altitium, nec
Otia diuitijs Arabum liberrima muto,
Sæpe verecundum laudasti, rexq; paterq;
Audisti coram nec verbo parcius absens,
Inspice si possem donata reponere lætus,
Haud male Telemachus, proles patientis Ulixæ,

Epistolarum Horatij,

Non est aptus equis Ithacæ locus, ut neq; plenis
Porrectus spacijs, nec multæ prodigus herbæ
Attridæ, magis apta tibi tua dona relinquam,
Paruū parua decent, mihi iam non regia Roma
Sed vacuum Tibur placet, aut imbellè Tarentum
Strenuus, & fortis, causisq; Philippus agendis
Clarus ab officijs, octauam circiter horam,
Dum redit, atq; foro nimium distare carinas
Iam grandis natu queritur, conspexit, ut aiunt,
Abrasum quendam vacua tonsoris in umbra,
Cultello proprios purgantē leniter vngues,
Demetri (puer hic non leue iussa Philippi
Accipiebat) abi quære & refer vnde domo, quis,
Cuius fortunæ, quo sit patre, quoque patrono.
It, redit, & narrat Vulteium nomine Menam,
Præconē, tenui censu, sine crimine notum,
Et properare loco, & cessare, & quærere, & uti,
Gaudentē paruisq; sodalibus, & lare certo,
Et ludis, & post decisa negotia campo,
Scitari libet ex ipso quodcunq; refers dic
Ad cœnam veniat, non sane credere Mena,

Liber Primus,

Mirari secum tacitus, quid multa? benigne
 Respondet, negat ille mihi? negat improb⁹, & te
 Negligit, aut horret Vulteiū mane Philippus
 Vilia vendentem tunicato scruta popello
 Occupat, & saluere iubet prior, ille Philippo
 Excusare laborem & mercenaria vincla,
 Q² non manedum venisset, deniq³ q³ non
 Prouidisset eum, sic ignouisse putato,
 Metibi, si cœnashodieme cū, vt libet, ergo
 Post nonam venies, nunc i rem strenuus auge,
 Vt ventum ad cœnam est, dicenda tacenda locutus,
 Tandem dormitum dimittitur, hinc vbi sæpe
 Occultum visus decurrere piscis ad hamū,
 Mane cliens, & iam certus conuiuia, iubetur
 Rura suburbana indictis comes ire Latinis,
 Impositus mannis, aruum cœlumq³ Sabinum
 Non cessat laudare, videt, ridetq³ Philippus,
 Et sibi dum requiem, dum risus vndiq³ quærit,
 Dum septem donat festertia, mutua septem
 Promittit, persuadet vti mercetur agellum,
 Mercatur (ne te longis ambagibus vltra

Epistolarum Horatij,

Qm̄ fatis est morer) ex nitido fit rusticus, atq³
 Sulcos & vineta crepat mera, præparat vltimos,
 Immoritur studijs, & amore senescit habendi,
 Verū vbi oues furto, morbo periere capellæ,
 Spem mentita seges, bos est enectus arando,
 Offensus damnis, media de nocte caballum
 Arripit, iratusq³ Philippi tendit ad ædes,
 Quem simul aspexit scabrū in tonsu mq³ Philippus
 Durus ait Vultei nimis attentusq³ videris
 Esse mihi, Pol me miserum patrone vocares,
 Si velles, inquit, verum mihi dicere nomen
 Q² te per genium, dextramq³ deosq³ penates
 Obsecro & obtestor, vitæ me redde priori,
 Qui simul aspexit quantū dimissa petitis
 Præstant, mature redeat, repetatq³ relicta,
 Metiri se quenq³ suo modulo ac pede verum est,

CEL SO ALBINOVANO,

c Elso gaudere & bñ rē gerere Albionō
 Musa rogata refer, cōiti scribæq³ Nerōis
 Si quæret qd agam? dic multa & pulchra minantē
 Viuere nec recte nec suauiter, haud quia grando

Liber Primus,

Contuderit vites, oleamq; momorderit æstus,
Nec quia longinquis armentum ægrotet in aruis
Sed quia mente minus validus q̄ corpore toto
Nil audire velim, nil discere quod leuet ægrum
Fidis offendar medicis, irascat amicis
Cur me funesto properent arcere veterno?
Quæ nocuere sequar, fugiam quæ profore credā
Romæ Tibur amem ventosus Tibure Romam,
Post hæc vt valeat, quo pacto rem gerat & se,
Vt placeat iuueni percontare, vtq; cohorti,
Si dicet recte, primū gaudere, subinde
Præceptū auriculis hoc instillare memento,
Vt tu fortunam, sic nos te Celle feremus,

AD CLAVDIVM NERONEM,

s Eptimius, Claudii, nimirū intelligit vn?
Quāti me facias, nā me rogat, & p̄ce cogit
Scilicet vt sibi se laudare & tradere coner,
Dignū mente donoq; legentis honesta Neronis,
Munere cum fungi propioris censet amici,
Quid possim videt, ac nouit me validius ipso,
Multa quidē dixi cur excusatus abirem,

Epistolarum Horatij,

Sed timui mea ne finxisse minora putarer
Dissimulator opis propriæ, mihi cōmodus vni,
Sic ego maioris fugiens obprobria culpæ
Frontis ad vrbanae descendi præmia, q̄ si
Depositū laudas, ob amici iussa pudorem,
Scribe tui gregis hunc, & fortē crede bonumq;

AD FVSCVM ARISTIVM,

v Rbis amatorē Fuscū saluere iubemus

Ruris amatores, hac in re scilicet vna
Multum dissimiles, ad cætera pene gemelli,
Fraternis animis, quicquid negat alter, & alter
Annuimus pariter vetulī, notiq; columbi,
Tu nidum seruas, ego laudo ruris amœni
Riuos, & musco circumlita saxa, nemusq;
Quid quæris? viuo & regno simul ista reliqui
Quæ vos ad cœlum fertis rumore secundo,
Vtq; sacerdotis fugitiuus liba recuso,
Pane egeo, iam mellitis potiore placentis
Viuiere naturæ si conuenienter oportet,
Ponendaq; domo quærenda est area primū,
Nouisti ne locum potiozem rure beato:

Liber Primus,

Est vbi plus tepeant hyemes, vbi gratior aura
Leniat & rabiem canis, & momenta leonis
Cum semel accepit solem furibundus acutum,
Est vbi diuellat somnos minus inuida cura,
Deterius Lybicis olet, aut nitet herba lapillis,
Purior in vicis aqua tendit rumpere plumbum,
Quam quæ per pronum trepidat cum murmure riuum
Nempe inter varias nutritur sylua columnas,
Laudaturque domus longos quæ prospicit agros,
Naturam expelles furca - tamen usque recurret,
Et mala perumpet furtim fastigia victrix,
Non qui Sidonio contendere callidus ostro
Nescit Aquinatam potentia vellera succum -
Certius accipiet damnum - propiusue medullis,
Quam qui non poterit vero distinguere falsum.
Quem res plus nimio delectauere secundæ,
Mutatæ quatient, si quid mirabere, pones
Inuitus, fuge magna, licet sub paupere tecto
Reges, & regum vita præcurrere amicos,
Cerus equum, pugna melior, comunibus herbis
Pellebat, donec minor in certamine longo

Epistolarum Horatii,

Implorauit opes hominis, frenumque recepit,
Sed postquam victor violans discessit ab hoste,
Non equitem dorso, non frenum depulit ore,
Sic qui pauperiem veritus, potiore metallis
Libertate caret, dominum vehet improbus, atque
Seruiet æternum, qui paruo nesciet vti,
Cui non conueniet sua res, ut calceus olim.
Si pede maior erit - subuertet, si minor - vret,
Lætus sorte tua viues sapienter Aristi,
Nec me dimittes incastigatum, vbi plura
Cogere que fatise est, ac non cessare videbor,
Imperat aut seruit collecta pecunia cuique,
Tortum digna sequi potius que ducere funem,
Hæc tibi dictabam post fanum putre Vacumnæ,
Excepto que non simul esses, cætera lætus,

AD BVLLATIVM,

q Vid tibi visa Chios Bullari notaque Lesbos
Quid pro cina Samos, quod Cræsi regia Sardis
Smyrna quod & Colophon maiora minoraue fama
Cuncta ne præ capo & Tyberino flumie sordent:
An venit in votum Attalicis ex vrbibus vnae

Liber Primus,

An Lebedum laudas odio maris atq; viarum?
Scis Lebedus quid sit? Gabijs desertior, atq;
Fidenis vicis, tamen illic viuere vellem,
Oblitusq; meorum, obliuiscendus & illis,
Neptunum procul e terra spectare furentem,
Sed neq; qui Capua Romam petit, imbre lutoq;
Aspersus, volet in caupona viuere, nec qui
Frigus collegit furnos & balnea laudat
Vt fortunatam plane prestantia vitam
Nec si te validus iactauerit aufer in alto,
Iccirco nauem trans Aegeum mare vendas,
Incolumi Rhodos & Mitylene pulchra facit, quod
Penula solstitio, campestre nivalibus auris,
Per brumam Tyberis, Sextili mense caminus,
Dum licet, & vultum seruat fortuna benignum,
Romę laudetur Samos & Chios & Rhodos absens
Tu quancūq; deus tibi fortunauerit horam
Grata fume manu, nec dulcía differ in annum
Vt quocunq; loco fueris, vixisse libenter
Te dicas, nam si ratio & prudentia curas,
Non locus effusi late maris arbiter aufert,

Epistolarum Horatij,

Cœlum nō animū mutāt qui trans mare currunt,
Strēua nos exercet inertia, nauibus atq;
Quadrigris petimus bene viuere, quod petis hic est
Est Vlubris, animus si te non deficit æquus,

AD ICCIUM,

f Ruftib⁹ Agrippę Siculis q̄s colligis Icci,
Si recte frueris, non est vt copia maior:
Ab Ioue donari possit tibi, tolle querelas,
Pauper enim non est cui rerū suppetit vsus,
Si ventri bene, si lateri est, pedibusue tuis, nil
Diuitiæ poterunt regales addere maius,
Si forte in medio positorum abstemius, herbis:
Viuis & vrtica, sic viues protinus vt te
Confestim liquidus fortunæ riuus inauret,
Vel quia naturam mutare pecunia nescit,
Vel quia cuncta putas vna virtute minora
Miramur si Democriti pecus edit agellos,
Cultaq; dū peregre est animus sine corpe velox
Cum tu inter scabiem tantam & contagia lucri
Nil paruum sapias, & adhuc sublimia cures
Quæ mare compefcāt cause, quid temperet annum

Libet Primus,

Stellæ sponte sua - iussæ ne vagentur & errēt?
Quid premat obscurū lunæ? quid proferat orbē?
Quid velit & possit rerum concordia discors?
Empedocles, an Stertini deliret acumen?
Verum seu pisces, seu porrū, & cæpe trucidas,
Vtere Pompeio Grospho, & si quid petet, vltro
Defer, nil Grosphus nisi verum orabit & æquum,
Vilis amicorum est annona - bonis vbi quid deest,
Ne tamen ignores quo sit Romana loco res,
Cantaber Agrippæ Claudī virtute Neronis
Armenius cecidit, ius imperiumq; Phraates
Cæsaris accepit - genibus minor, aurea fruges
Italix pleno diffudit copia cornu,

AD VINNIVM ASELLAM,

v T proficiscentem docui te sæpe, diuq;
Augusto reddes signata volumina Vinni
Si validus, si lætus erit, si deniq; poscet,
Ne studio nostri pecces, odiumq; libellis
Sedulus importes opera vehemente minister,
Si te forte meæ grauis vret sarcina chartæ
Abijcito potius, q̄ quo perferre iuberis

Epistolarum Horatij,

Clitellas ferus impingas, asinæq; paternum
Cognomen vertas in risum - & fabula fias,
Viribus vteris per cliuos, flumina, lamas,
Victor propositi simulac perueneris illuc,
Sic positum seruabis onus, ne forte sub ala
Fasciculum portes librorum - vt rusticus agnum,
Vt vinosa globos furtiux Pyrrhia lanæ,
Vt cum pilleolo soleas conuiuia tribulis,
Ne vulgo narres te sudauisse ferendo
Carmina, quæ possunt oculos auresq; morari
Cæsaris, oratus multa prece nitere porro,
Vade, vale, caue ne titubes, mandataq; frangas.

AD VILLICVM SVVM,

v Illice syluax & mihi me reddentis agelli -
Quæ tu fastidis habitatum quicq; focis, &
Quinq; bonos solitum Baria dimittere patres,
Certemus spinas animo ne ego fortius, an tu
Euellas agro, & melior sit Horatius, an res,
Meq; quis Lamix pietas & cura moratur
Fratrem merentis, raptode fratre dolentis
Insolabiliter, tamen istuc mens, animusq;

Liber Primus,

Fert & amat spacis obstantia rumpere claustra,
 Rure ego viuentem tu dicis in vrbe beatum,
 Cui placet alterius sua nimirum est odio fors,
 Stultus vterq; locum immeritum causatur inque
 In culpa est animus qui se non effugit vnq;
 Tu mediastinus tacita prece rura petebas,
 Nunc urbem & ludos & balnea villicus optas,
 Me constare mihi scis, & discedere tristem
 Quandocunq; trahunt inuisa negotia Romam,
 Non eadem miramur, eo disconuenit inter
 Meq; & te, nam quæ deserta & inhospita tesqua
 Credis, amæna vocat mecum qui sentit, & odit
 Quæ tu pulchra putas, fornix tibi & vncta popina
 Incutiunt vrbis desyderium videoq;, & q;
 Angulus iste feret piper & thus ocyus vua
 Nec vicina subest vinum præbere taberna
 Quæ possit tibi, nec meretrix tibicina cuius
 Ad strepitum salias terræ grauis, & tamen vrges
 Iam pridem non tacta ligonibus arua, bouemq;
 Disiunctum curas & strictis frondibus explas,
 Addit opus pigro riuus si decidit imber

Epistolarum Horatii,

Multa mole docendus aprico parcere prato,
 Nunc age, quid nostrum concentum diuidat audi,
 Quem tenues decuere togæ, nitidique capilli,
 Quem scis immunem Cynaræ placuisse rapaci,
 Quem bibulum liquidi media de luce falerni
 Cæna breuis iuuat, & prope riuum somn⁹ in herba
 Nec lusisse pudet, sed non incidere ludum,
 Non istic obliquo oculo mea commoda quisq;
 Limat, non odio obscuro morsuq; venenat,
 Rident vicini glebas & saxa mouentem,
 Cum seruis vrba diaria reddere mauis,
 Horum tu in numerum voto ruis, inuidet vsum
 Lignorum, & pecoris tibi calo argutus, & horti,
 Optat ephippia bos piger, optat arare caballus,
 Quam scit vterq; libens censebo exerceat artem,

AD VALAM,

q; Vt sit hyems Velicæ, qd cælū Vala Salerni
 Quorū hoim regio & q̄lis via, nā mihi Baias
 Musa superuacuas Antonius, & tamen illis
 Me facit inuisum gelida cum perluor vnda
 Per medium frigus sane myrteta relinqui,

Liber Primus,

Dictaꝫ cessantem neruis elidere morbum,
 Sulphura contemni, vicus gemit inuidus agris
 Qui caput & stomachum supponere fontibꝫ audet
 Clusinis, Gabiosqꝫ petunt, & frigida rura,
 Mutandus locus est, & diuerforia nota
 Præter agendꝫ equꝫ, quo tendis? nõ mihi Cumas:
 Est iter, aut Baias, leua stomachosus habena
 Dicet eques, sed equi frenato est auris in ore,
 Maior vtrum populum frumenti copia pascat,
 Collectos ne bibant imbres, puteosue perennes:
 Iugis aquæ, nam vina nihil moror illius oræ,
 Rure meo possum quiduis perferre patiꝫ,
 Ad mare cum veni generosum & lene requiro,
 Quod curas abigat, quod cum spe diuite manet
 In venas, animũqꝫ meum, quod verba ministret,
 Quod me Lucanæ iuuenem commendat amicæ
 Tractus vter pluris lepores, vter educet apros,
 Vtra magis pisces & echinos æquora cælent,
 Pinguis vt inde domũ possum Phæaxqꝫ reuerti,
 Scribere te nobis: tibi nos ac credere par est,

AD EVNDEM,

Epistolarum Horatis,

m Euius vt rebus maternis atqꝫ paternis
 Fortiter absumptis vrbano cœpit haberi
 Scurra vagus, non qui certũ præsepe teneret
 Impransus, nec qui ciuem dinosceret et hoste,
 Quælibet in quemuis obprobria fingere sæuus,
 Pernities & tempestas baratrumqꝫ macelli,
 Quicquid quæsierat ventri donabat auaro,
 Hic vbi nequitiaꝫ fautoribus & timidus nil
 Aut paulum abstulerat, patinas cænabat omasi
 Vilis & agnini, tribus vrsis quod satis esset,
 Scilicet vt ventres lama candente nepotum
 Diceret vrendos correptus, bestius idem
 Quicquid erat nactus præde maioris, vbi omne
 Verterat in fimum & cinerem, non hercule miror,
 Aiebat, si qui comedunt bona, cum sit obeso
 Nil melius turdo, nil vulua pulchrius ampla,
 Nimirũ hic ego sum, nam tuta & paruula laudo
 Cum res deficiunt, satis inter vilia fortis,
 Verum vbi quid melius contingit & vnctius, idem
 Vos sapere, & solos animo bene viuere, quorum
 Conspicitur nitidis fundata pecunia villis

Liber Primus,
AD QUINTIVM,

n E percon teris fund' me' optime Quinti
Arvo pascat herx, an bacc' opulēt oliuæ,
Pomis ne & pratis, an amica vitibus vimo,
Scribentur tibi forma loquaciter, & sius agri,
Continui montes - nisi diffocientur opaca
Valle, sed vt veniens dextrum latus aspiciat sol,
Læuum discedens curru fugiente vaporet,
Temperiem laudes, quid si rubicunda benigne
Corna vepres & pruna ferant, & quercus & ilex
Multa fruge pecus, multa dominum iuuet umbra,
Dicas adductum propius frondere Tarentum,
Fons etiam riuo dare nomen idoneus, vt nec
Frigidior Thracam, nec purior ambiat Hebrus
Infirmitate capiti fluit apertus, & utilis aluo.
Hæ latebræ dulces, etiam si credis amnœæ,
Incolumem tibi ine præstant septembribus horis
Tu recte viuis si curas esse quod audis,
Iactamus iam pridem omnis te Roma beatum,
Sed vereor ne cui de te plus q̄ tibi credas,
Neue putes alium sapiente bonoq; beatum.

Epistolarum Horatij,

Neu si te populus sanum recteq; valentem
Dicitur, occultam febrem sub tempus edendi
Diffimules - donec manibus tremor incidat vinctis,
Stultorum incurata pudor malus vlcera celat,
Si quis bella tibi terra pugnata mariq;
Dicat, & his verbis vacuas permulceat aures
Tene magis saluum populus velit - an populum tu-
Seruit in ambiguo qui consulit & tibi & vrbi
Iuppiter, Augusti laudes agnoscere possis
Cum pateris sapiens, emendatusq; vocari
Respondes ne tuo dic sodes nomine? nempe
Vir bonus ac prudens dici delector ego ac tu,
Qui dedit hoc hodie, cras - si volet - auferet, vt si
Detulerit fasces indigno, detrahet idem,
Pone, meum est, inquit, pono - tristisq; recedo,
Idem si clamet furem, neget esse pudicum,
Contendat laqueo collum pressisse paternum,
Mordeat obprobrijs falsis - mutemq; colores?
Falsus honor iuuat, & mendax infamia terret,
Quæ? nisi mendosum & mendacē, vir bon' est q's:
Qui consulta patrum, qui leges, iuracq; seruat,

Liber Primus,

Quo multæ magnæq; secantur iudice lites,
Quo responfore, & quo causæ teste tenentur,
Sed videt hunc omnis domus, & vicinia tota
Introrsum turpem, speciosum pelle decora,
Nec furtum feci, nec fugi, si mihi dicat
Seruus, habes precium - loris non vreris aio,
Non hominem occidi, non pasces in cruce coruos,
Sum bonus & frugi, renuit nega tatq; sabellus,
Cautus em̄ metuit foueam lupus, accipiterq;
Suspectos laqueos, & opertum miluius hamum,
Oderunt peccare boni virtutis amore,
Oderunt peccare mali formidine pœnæ,
Tu nihil admittes in te formidine pœnæ,
Sit spes fallendi - miscebis sacra prophanis,
Nam de mille fabæ modijs cum furripis vnum
Damnū est, non facinus mihi pacto lenius isto
Vir bonus, om̄e forū quē spectat & om̄e tribunal
Quandocunq; deos vel porco, vel boue placat
Iane pater clare dixit, cum dixit Apollo
Labra mouet metuens audiri, pulchra Lauerna
Da mihi fallere, da sanctum, iustumq; videri,

Epistolarum Horatii,

Noctem peccatis, & fraudibus obijce nubem,
Quo melior seruo, quo liberior sit avarus
In triuijs fixum cum se demittit ob assem
Non video, nā qui cupiet, metuet quoq; porro,
Qui metuens viuit liber mihi non erit vnq;
Perdidit arma, locum virtutis deseruit, qui
Semper in augenda festinat & obruitur re,
Vendere cum possis captiuum occidere noli,
Seruiet utiliter, sine pascat durus, aretq;
Nauiget, ac medijs hiemet mercator in vndis,
Annonæ profit, portet frumenta, penusq;
Vir bonus ac sapiens audebit dicere Pentheu
Rector Thebarū, quid me perferre pati
Indignum coges? adimam bona, nempe pecus, rem
Lectos, argentū, tollas licet, & manicis, &
Compedibus sæuo te sub custode tenebo,
Ipse deus simul atq; volam me soluet opinor
Hæc sentit, moriar, mors vltima linea rerum est

AD SCAEVAM,

q Vauis Sceua satis p te tibi cōsulis, & scis
Quo tandem pacto deceat maiorib; vti

LIBER PRIMVS,

Disce docendus adhuc quid censet amicus, ut si
 Cæcus iter monstrare velit, tamen aspice si quid
 Et nos quod cures proprium fecisse loquamur,
 Si te grata quies, & primam somnus in horam
 Delectat, si te puluis - strepitusq; rotarum -
 Si ledet caupona - Ferentinum ire iubebo,
 Nam neq; diuitibus contingunt gaudia solis,
 Nec vixit male qui natus moriensq; fefellit,
 Si prodesse tuis, pauloq; benignius ipsum
 Te tractare voles, accedes siccus ad vinctum,
 Si pranderet olus - patienter regibus uti
 Nollet Aristippus, si sciret regibus uti -
 Fastidiret olus qui me notat, utrius horum
 Verba probes & facta - doce, vel iunior audi
 Cur sit Aristippi potior sententia, nanq;
 Mordacem cynicum sic eludebat - ut aiunt,
 Scurror ego ipse mihi, populo tu - rectius hoc &
 Splendidius multo est - equus ut me portet - alat rex,
 Officium facio, tu poscis vilia, verum es
 Dantem minor - q;uis te fers nullius egentem,
 Omnis Aristippum decuit color, & status, & res,

Epistolarum Horatii,

Tentantem maiora fere, præsentibus æquum,
 Contra quem duplici panno patientia velat
 Mirabor, vitæ via si conuersa decebit,
 Alter purpureum non expectabit amictum
 Quidlibet indutus celeberrima per loca vadet,
 Personamq; feret non inconcinnus utranq;
 Alter Myleti textam cane peius & angue
 Vitabit chlamidem, morietur frigore, si non
 Rettuleris pannum, refer, & sine viuat ineptus,
 Res gerere, & captos ostendere ciuibus hostes
 Attingit folium Iouis - & cœlestia tentat,
 Principibus placuisse viris non vltima laus est
 Non cuiuis homini contingit adire Corinthum
 Sedit qui timuit ne non succederet, esto,
 Quid qui peruenit? fecit ne viriliter? atqui
 Hic aut nusq; quod quærimus, hic onus horret
 Ut paruis animis & paruo corpore maius,
 Hic subit - & perfert, aut virtus nomen inane est,
 Aut decus & precium recte petit experiens vir
 Coram rege suo de paupertate tacentes
 Plus poscente ferent, distat sumas ne pudenter

Liber Primus,

An rapias, atqui rerum caput hoc erat - hic fons
Indotata mihi soror est, paupercula mater,
Et fundus nec vendibilis - nec pascere firmus
Qui dicit, clamat victum date, succinit alter
Et mihi diuiduo findetur munere quadra
Sed tacitus pasci si posset coruus - haberet
Plus dapis & rixę multo minus - inuidięq̃,
Brundusium comes, aut Surrentū ductus amœnū
Qui queritur salebras, & acerbū frigus & imbres
Et cistam effractam, & subducta viatica plorat -
~~Nota refert meretricis acumina, sepe catellam,~~
~~Sæpe per iscelidem raptam sibi flentis - uti mox~~
Nulla fides damnis, verisq̃ doloribus adsit,
Nec semel irrisus triujs attollere curat
Fracto crure Planum, licet illi plurima manet
Lachryma, per sanctum iuratus dicat Osirim
Credite - non ludo, crudeles tollite claudum
Quære peregrinum - vicinia rauca reclamat.

AD LOLLIVM,

¶ Ibene te noui metues liberrime Lolli
Scurrantis speciẽ præbere - p̃fessus amicū

Epistolarum Horatij,

Vt matrona meretrici dispar erit, atq̃
Discolor infido scurræ distabit amicus,
Est huic diuersum vitio vitium prope maius
Asperitas agrestis - & inconcinna - grauisq̃ -
Quæ se commendat tonsa cute - dentibus atris -
Dum vult libertas mera dici veraq̃ virtus,
Virtus est medium vitiorum vtrinq̃ reductum
Alter in obsequium plus æquo pronus, & imi
Derisor lecti, sic nutum diuitis horret,
Sic iterat voces, & verba cadentia tollit,
Ut puerum sæuo credas dictata magistro
Reddere, vel partes minimū tractare secundas,
Alter rixatur de lana sepe caprina,
Propugnat nugis armatus, scilicet vt non
Sit mihi prima fides, & vere quod placet, vt non
Acriter clatrem, precium ætas altera sordet,
Ambigitur quid em̃ Castor sciat an docilis plus,
Brundusium Numici melius via ducat an Appi,
Quem damnosa Venus, quem præceps alia nudat
Gloria quem supra vires & vestit & vngit,
Quem tenet argenti sitis importuna - famēsq̃,

Liber Primus,

Quem paupertatis pudor & fuga, diues amicus
 Sæpe decem vitijs instructior odit & horret,
 Aut si non odit, regit ac veluti pia mater,
 Plus quæ se sapere, & virtutibus esse priorem
 Vult, & ait prope vera mihi, concedere noli
 Stulticiam patiuntur opes, tibi paruula res est
 Arcta decet sanum comitem toga - desine mecum
 Certare, Eutrapelus cuiuscumque nocere volebat
 Vestimenta dabat preciosa, beatus enim iam
 Cum pulchris tunicis sumet noua consilia & spes,
 Dormiet in lucem, scorto postponet honestum
 Officium, nummos alienos pascet, ad imum
 Traxerit, aut olitoris aget mercede caballum,
 Arcanum neque tu scrutaberis vllius vnquam,
 Commissumque teges, & vino tortus & ira,
 Nectua laudabis studia, aut aliena reprehendes,
 Nec cum venari volet ille poemata panges,
 Gratia sic fratrum geminorum, Amphionis atque
 Zeti dissiluit, donec suspecta se uero
 Conticuit lyra, fraternis cessisse putatur
 Moribus Amphion, tu cede potentis amici

Epistolarum Horatii,

Lenibus imperijs, quotiesque educet in agros
 Aetolijs onerata plagis iumenta - canesque,
 Surge, & inhumanæ fenum depone camenæ,
 Cœnes ut pariter pulmenta laboribus empta,
 Romanis sollenne viris opus utile famæ,
 Vitæque - & membris, præsertim cum valeas &
 Vel cursu superare canem, vel viribus aprum
 Possis, adde virilia que speciosius arma
 Non est qui tractet, scis quo clamore coronæ
 Prælia sustineas campestria, denique sæuam
 Militiam puer, & Cantabrica bella tulisti
 Sub duce - qui templis Parthorum signa refixit,
 Nunc & si quid abest Italis adiudicat armis,
 Ac ne te retrahas - & inexcusabilis absis,
 Quinuis nil extra numerum fecisse - modumque
 Curas, interdum nugaris rure paterno -
 Partitur lintres exercitus, Actia pugna
 Te duce per pueros hostili more refertur,
 Aduersarius est frater, lacus Adria, donec
 Alterutrum velox victoria fronte coronet,
 Consentire suis studijs qui crediderit te

Liber Primus,

Fautor utroque tuum laudabit pollice ludum,
Protinus ut moneam, si quid monitoris eges tu
Quid de quoque viro. & cui dicas, sepe videto,
Percontactorem fugito nam garrulus idem est.
Nec retinent patulae commissa fideliter aures,
Et semel emissum volat irrevocabile verbum,
Non ancilla tuum iecur ulceret vlla puerue
Inter marmoreum venerandi limen amici,
Nedominos pueri pulchri, charaue puellae
Munere te paruo beet, aut incommodus angat,
Qualem commendas etiam atque etiam aspice, ne mox
Incuciant aliena tibi peccata pudorem,
Fallimur & quendam nondignum tradimus, ergo
Quem sua culpa premit deceptus omitte tueri
Ut penitus notum, si tentent crimina serues
Tuterisque tuo fidentem praesidio, qui
Dente Thonino cum circumoditur, ecquid
Ad te post paulo ventura pericula sentis?
Nam tua res agitur paries cum proximus ardet,
Et neglecta solent incendia sumere vires,
Dulcis in expertis cultura potentis amici

Epistolarum Horatii,

Expertus metuit, tu dum tua naus in alto est
Hoc age, ne mutata retrorsum te ferat aura,
Oderunt hilarem tristes, tristemque iocosi,
Sedatum celeres, agilem gnavumque remissi,
Potores bibuli media de nocte falerni
Oderunt porrecta negantem pocula, quis
Nocturnos iures te formidare tepores,
Deme supercilio nubem, plerumque modestus
Occupat obscuri speciem, taciturnus acerbis,
Iuter cuncta leges, & percontabere doctos
Qua ratione queas traducere leniter aevum,
Nec te semper inops agitet vexetque cupido,
Non pavor, & rerum mediocriter utilium spes
Virtutem doctrina paret, natura ne donet,
Quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum,
Quid pure tranquillet honos, an dulce lucellum,
An secretum iter, & fallentis semita vitae?
Me quoties reficit gelidus Digentia riuus,
Quem Mandela bibit rugosus frigore pagus,
Quid sentire putas, quid credis amice precari?
Si mihi quod nunc est, etiam minus, ut mihi vivam

Liber Primus,

Quod super est æui - si quid superesse volunt dñi,
Sit bona librorum, & prouisæ frugis in annum
Copia - neu fluitem dubiæ spe pendulus horæ,
Sed satis est orare Iouem, qui donat & aufert,
Det vitam - det opes - æquū mi animū ipse parabo.

AD MOECENATEM.

p Risco si credis Mæcenæ docte Cratino,
Nulla placere diu, nec viuere carmīa possūt
Quæ scribuntur aquæ potoribus, vt male sanos
Asscripsit Liber Satyris Faunisque poetas,
Vina fere dulces oluerunt mane camenæ,
Laudibus arguitur vini vinosus Homerus
Ennius ipse pater nunq̄ nisi potus ad arma
Profiliuit dicenda, forum putealq̄ Libonis
Mandabo siccis, adimam cantare seueris,
Hoc simul edixit, nec cessauere poetæ
Nocturno certare mero - putere diurno,
Quid? si quis vultu toruo ferus, & pede nudo,
Exiguæq̄ togæ simulet textore Catonem,
Virtutem ne representet, moresq̄ Catonis?
Rupit Hiarbitam Timagenis æmula lingua

Epistolarum Horatii,

Dum studet vrbani - tenditq̄ disertus haberi,
Decipit exemplar vitij's imitabile, q̄ si
Pallerem casu - biberent ex angue cuminum,
O imitatores seruum pecus, vt mihi sæpe
Bilem - sæpe iocum vestri mouere tumultus
Libera per vacuum posui vestigia princeps,
Non aliena meo pressi pede, qui sibi fidit
Dux reget examen, Parios ego primus iambos
Ostendi latio, numeros animosq̄ secutus
Archilochi, non res & agentia verba Lycambem,
Ac ne me folijs ideo breuioribus ornes
Q̄ timui mutare modos & carminis artem,
Temperat Archilochi iuuam pede masca Sappho
Temperat Alcæus - sed rebus & ordine dispar,
Nec socerum quærit quæ versibus oblinat atris,
Nec sponsæ laqueum famoso crinine nectit,
Hunc ego, non alio dictum prius ore, latinis
Vulgauit fidicen, iuuat immemorata ferentem
Ingenuis oculisq̄ legi manibusq̄ teneri,
Scire velis mea cur ingratus opuscula lector
Laudet ametq̄ domi, premat extra limen iniquus

Liber Secundus,

Non ego ventosæ plebis suffragia venor
Impensis cœnarum, & tritæ munere vestis
Non ego nobilium scriptorum auditor & vltor,
Grammaticas ambire tribus & pulpita dignor,
Hinc illæ lachrymæ, spissis indigna theatris
Scripta pudet recitare, & nugis addere pondus
Si dixi, rides ait, & Iouis auribus ista
Seruas, fidis enim manare poetica mella
Te solum, tibi pulcher, adhæc ego marsibus vti
Formido & luctantis acuto ne fecer vngue,
Displicet iste locus clamo & diludia posco
Ludus enim genuit trepidum certamen & iram,
Ira truces inimicitias & funebre bellum.

A.D LIBRVM SVVM,

v Ertumnū, Ianumque liber spectare videris
Scilicet vt prostes Sostorū pūice mūdus
Odisti claves & grata sigilla pudico,
Paucis ostendi gemis, & communia laudas
Non ita nutritus, fuge quo discedere gestis,
Non erit emisso reditus tibi, quid miser egi?
Quid volui, dices vbi quis te læserit, & scis

Epistolarum Horatij,

Inbreue te cogi cum plenus languet amator,
Quod si non odio peccantis desipit augur,
Charus eris Romæ, donec te deserit ætas,
Contractatus vbi manibus sordescere vulgi
Cœperis, aut tineas pasces taciturnus inertes,
Aut fugies Vticam, aut vnctus mitteris Ilerdam
Ridebit monitor non exauditus, vt ille
Qui male parentem in rupes detrusit a sellum
Iratum, quis enim inuitum seruare laboret?
Hoc quoque te manet, vt pueros elementa docentem
Occupet extremis in vicis balba senectus,
Cum tibi sol tepidus plures admouerit aures
Me libertino natum patre & in tenui re,
Maiores pennas nido extendisse loqueris,
Vt quantum generi demas, virtutibus addas,
Me primis vrbis belli placuisse domique,
Corporis exigui, præcanum folibus aptum,
Irasci celerem, tamen vt placabilis essem,
Forte meum si quis te percontabitur æuum,
Me quater vndenos sciat impleuisse decembres
Collegam Lepidum quo duxit Lollius anno,

Liber Secundus,

Q, HO, FLAC, EPISTOLARVM, LI, secundus,
AD AVGVSTVM,

c Vm tot sustineas & tanta negotia solus,
Res Italas armis tuteris moribus ornes
Legibus emendes incommoda publica, peccem
Si longo sermone morer tua tempora Cæsar.
Romulus, & Liber pater, & cū Castore Pollux,
Post ingentia facta deorum in templa recepti,
Dum terras hominumque colūt genus, aspera bella
Componunt, agros assignant, oppida condunt,
Plorauere suis non respondere fauorem
Speratum meritis, diram qui contudit hydram
Notaque fatali portenta labore subegit,
Comperit inuidiam supremo fine domari,
Vrit enim fulgore suo qui pregrauat artes
Infra se positas, extinctus amabitur idem.
Præsentī tibi maturos largimur honores,
Iurandaque tuum per nomen ponimus aras,
Nil oriturum alias, nil ortum, tale fatentes,
Sed tuus hic populus sapiens & iustus in vno
Te nostris ducibus, te Graiis anteferendo,

Epistolarum Horatij,

Cætera nequaquam simili ratione, modoque
Aestimatur, & nisi quæ terris semota, suisque
Temporibus defuncta videt, fastidit, & odit,
Sic fautor veterum - vt tabulas peccare vetantes
Quas bisquinq; viri sanxere, et fœdera regum,
Vel Gabijs, vel cum rigidis æquata Sabinis,
Pontificum libros annosa volumina vatum
Dicitur Albano Musas in monte locutas,
Si quia Græcorum sunt antiquissima quæque
Scripta vel optima, Romani pensantur eadem
Scriptores trutina - non est quæ multa loquamur.
Nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri,
Venimus ad summum fortunæ, pingimus, atque
Pfallimus, & luctamur Achiuis doctius vinctis,
Si meliora dies, vt vina - poemata reddit,
Scire velim chartis precium quotus arroget annus -
Scriptor abhinc annos centum qui decidit, inter
Perfectos veteresque referri debet? an inter
Viles atque nouos? excludat iurgia finis -
Est vetus atque probus centum qui perficit annos,
Quid? quid? parit minor vno mense vel anno?

Liber Secundus,

Inter quos referenduserit? veteres ne poetas?
An quos & præsens & postera respuit ætas?
Iste quidem veteres inter ponetur honeste
Qui vel mensē breuī vel toto est iunior anno,
Vt or promisso, caudæq; pilos vt equinæ
Paulatim vello demo vnum demo etiam vnum
Dum cadet elusus ratione ruentis acerui
Qui redit ad fastos & virtutem æstimat anmis,
Miraturq; nihil nisi quod libitina sacrauit,
Ennius & sapiens, & fortis, & alter Homerus
Vt critici dicunt, leuiter curare videtur
Quo promissa cadant, & somnia Pithagorea,
Neuius in manibus non est, & mentibus hæret
Pene recens, adeo sanctum est vetus omne poema
Ambigitur quoties vter vtro sit prior, aufert
Pacuius docti famam senis, Actius alti,
Dicitur Afrani toga cōuenisse Menandro,
Plautus ad exemplar Siculi pperare Epicharmi,
Vincere Cecilius grauitate, Terentius arte,
Hos ediscit, & hos arcto stipata theatro
Spectat Roma potēs, habet hos numeratq; poetas

Epistolarum Horatij,

Ad nostrum tempus Liui scriptoris ab æuo,
Interdum vulgus rectum videt, est vbi peccat,
Si veteres ita miratur, laudatq; poetas
Vt nihil anteferat - nihil illis comparet - errat,
Si quedam nimis antique, si pleraq; dure
Dicere credit eos, ignaue multa fatetur,
Et sapit, & mecū facit, & Ioue iudicat æquo,
Non equidem insector, delendaq; carmina Liui
Esse reor, memini quæ plagosum mihi paruo
Orbiliū dictare, sed emendata videri,
Pulchraq; & exactis nimium distantia - miror,
Inter quæ verbū emicuit si forte decorum, &
Si versus paulo concinior vnus & alter,
Iniuste totum ducit - venditq; poema,
Indignor quicquam reprehendi, non quia crasse
Compositum ille pideue putatur - sed quia nuper,
Nec veniā antiquis, sed honorem & præmia posci,
Recte nec ne crocum floresq; perambulet Acci
Fabula si dubitem, clament perhisse pudorem
Cuncti pene patres, ea cum reprehendere coner
Quæ grauis Actopos, quæ doctus Roscius egit,

Libër Secūdus,

Vel quia nil rectum, nisi quod placuit sibi dicunt
Vel quia turpe putant parere minoribus, & quæ
Imberbes didicere - senes perdenda fateri,
Iam saliare Numæ carmen qui laudat, & illud
Quod mecum ignorat - solus vult scire videri
Ingenijs non ille fauet - plauditq; sepultis -
Nostra sed impugnat, nos nostraq; liuidus odit,
Q' si tam Græcis nouitas inuisa fuisset
Qm̄ nobis, quid nūc esset vetus, aut quid haberet
Quod legeret tereretq; viritim publicus vsus?
Vt primum positis nugari Græcia bellis:
Cœpit, & in vitium fortuna labier æqua,
Nunc athletarum studijs, nunc arsit equorum,
Marmoris aut eboris fabros aut æris amauit.
Suspendit picta vultum mentemq; tabella
Nunc tibicinibus, nunc est gauisa Tragœdis -
Sub nutrice puella - velut si luderet infans -
Quod cupide petijt mature plena reliquit,
Quid placet, aut odio est, qd' nō mutabile credas?
Hoc paces habuere bonæ, ventiq; secundi,
Romæ dulce diu fuit & solenne, reclusa

Epistolarum Horatij,

Mane domo vigilare, clienti promere iura?
Cautus nominibus certis expendere nummos
Maiores audire, minori dicere, per quæ
Crescere res possit - minui damnosa libido,
Mutauit mentem populus leuis, & calet vno
Scribendi studio, pueriq; patresq; seueri
Fronde comas victi - cœnant & carmina dicant,
Ipse ego quis nullos me affirmo scribere versus
Inuenior Parthis mendacior, & prius orto
Sole vigil calamū, & chartas, & scrinia posco,
Nauem agere ignarus nauis timet, abrotanū ægro
Non audet nisi qui didicit dare, quod medicorū est
Promittunt medici, tractant fabrilia fabri,
Scribimus indocti, doctiq; poemata passim,
Hic error tamen - & leuis hæc infania - quantas
Virtutes habeat, sic collige, vatis auarus
Nō temere est animus, versus amat, hoc studet vnū,
Detrimenta, fugas seruorum, incendia ridet,
Non fraudem socio, pueroue incogitat vllam
Pupillo, viuunt filii quis & pane secundo,
Militiæ quantū piger & malus, utilis vrbi -
F

Liber Secundus,

Si das hoc paruis quoq̃ rebus magna iuuari
Os tenerum pueri balbumq̃ poeta figurat,
Torquet ab obscænis iam nunc sermonibus aures,
Mox etiam pectus præceptis format amicis,
Asperitatis & inuidiæ corrector & iræ,
Recte facta refert, orientia tempora notis
Instruit exemplis, inopem solatur & ægrum,
Castiscum pueris ignara puella mariti
Disceret vnde preces, vatem nisi musa dedisset?
Poscit opem chorus, & præsentia numiua sentit
Cælestes implorat aquas docta prece blandus
Auertit morbos, metuenda pericula pellit,
Impetrat & pacem, & locupletem frugibus annum
Carminedij superi placatur carmine manes,
Agricolæ prisci fortes paruoq̃ beati
Condita post frumenta leuantes tempore festo
Corpus & ipsum animū spe finis dura ferentem,
Cum socijs operum, pueris, & coniuge fida
Tellurem porco, Siluanum lacte piabant,
Floribus & vino Genium, memorem breuis æui,
Fescenina per hunc inuenta licentia morem

Epistolarum Horatij,

Versibus alternis obprobria rustica fudit,
Libertasq̃ recurrentes accepta per annos
Lusit amabiliter donec iam sæuus apertam
In rabiem cœpit verti iocus, & per honestas
Ire domos impune minax doluere cruento
Dente laceffiti, fuit intactis quoq̃ cura
Conditione super communi, quin etiam lex
Pœnaq̃ lata malo quæ nollet carmine quæq̃
Describi, vertere modum, formidine fustis
Ad benedicendum delectandumq̃ redacti,
Græcia capta ferum victorem cepit, & artes,
Intulit agresti latio, sic horridus ille
Defluxit numerus Saturnius, & graue virus
Mundicie pepulere, sed in longum tamen æuum
Manserunt hodieq̃ manent vestigia ruris
Serus enim Grecis admouit acumina chartis,
Et post Punica bella quietus querere cœpit
Quid Sophocles & Tæspis & Aeschilus vtile ferrent
Tentauit quoq̃ rem si digne vertere posset,
Et placuit natura sibi sublimis & acer,
Nam spirat Tragicum satis & foeliciter audet,

Liber Secundus,

Sed turpem putat in scriptis - metustq̄ lituram,
Creditur ex medio quia res accessit habere
Sudoris minimum, sed habet Comœdia tanto
Plus oneris quanto veniæ minus, aspice Plautus
Quo pacto partes tutetur amantis ephœbi,
Ut patris attenti, lenonis ut insidiosi,
Quantus Dorfenninus edacibus in parasitis,
Qm̄ non abstricto percurrat pulpita focco,
Gestit em̄ nummū in loculos dimittere, posthac
Securus - cadat - an recto stet fabula talo,
Quem tulit ad scœnam ventoso gloria curru,
Examinat lentus spectator, sedulus inflat,
Sic leue - sic paruum est animū quod laudis auarum
Sub ruit aut reficit, valeat res ludicra si me
Palma negata macrū, donata reducit opimum,
Sæpe etiam audacem fugat hoc terretq̄ poetam
Qz̄ numero plures, virtute & honore minores,
Indocti stolidiq̄ & depugnare parati,
Si discordet eques media inter carmina, poscunt
Aut vrsū aut pugiles, his nam plebecula gat det,
Verū equitis quoq̄ iam migravit ab aure voluptas

Epistolarum Horatij,

Omnis, ad incertos oculos et gaudia vana
Quattuor aut plures aulea premuntur in horas
Dum fugiunt equitum turmæ peditumq̄ cateruæ
Mox trahitur manibus regum fortuna retortis,
Esseda festinant, pilenta, petorita, naues,
Captiuum portatur ebur, captiua Corinthus,
Si foret in terris rideret Democritus, seu
Diuersum confusa genu, panthera camelo,
Siue elephas albus vulgi conuerteret ora,
Spectaret populum ludis attentius ipsis,
Ut sibi præbentem mimo spectacula plura,
Scriptores autem narrare putaret a fello
Fabellam furdo, nam quæ peruincere voces
Eualuere sonum referunt quem nostra theatra?
Garganū mugire putes nemus, aut mare Tuscum
Tanto cum strepitu ludi spectantur & artes
Diuitiæq̄ peregrinæ, quibus oblitus actor
Cum stetit in scœna concurrat dextera leuæ
Dixit adhuc aliquid? nil fane, quid placet ergo?
Lana Tarentino violas imitata veneno,
Ac ne forte putes, me, quæ facere ipse recusem,

Liber Secundus,

Quæ recte tractent alijs - laudare maligne,
 Ille per extentum funem mihi posse videtur
 Ire poeta - meum qui pectus inaniter angit,
 Irritat, mulcet, falsis terroribus implet
 Ut magus, & mō me Thebis modo ponit Athenis
 Verum age, & his qui se lectori credere malunt
 Qm̄ spectatoris fastidia ferre superbi,
 Curam redde breuem, si munus Apolline dignum
 Vis complere libris - & vatibus addere calcar
 Ut studio maiore petant Helicon virentem,
 Multa quidem nobis facimus mala sæpe poetæ,
 Ut vineta egomet cædam mea, cum tibi librum
 Sollicito damus aut fesso, cum ledimur - vnum
 Si quis amicorum est ausus reprehendere versum,
 Cum loca iam recitata reuoluimus ir reuocati,
 Cum lamentamur non apparere labores
 Nostros - & tenui deducta poemata filo,
 Cum speramus eo rem venturam - vt simul atq̃
 Carmina rescieris nos fingere, commodus vltro
 Accersas, & egere vetes, & scribere cogas,
 Sed tamen est operæ precii cognoscere quales

Epistolarum Horatii,

Aedituos habeat belli spectata domiq̃
 Virtus, indigno non committenda poetæ,
 Gratus Alexandro regi magno fuit ille
 Cherilus, incultis qui versibus & male natis
 Rettulit acceptos regale numisma philippos,
 Sed veluti tractata notam labemq̃ remittunt
 Atramenta, fere scriptores carmine foedo
 Splendida facta linunt, idem rex ille poema
 Qui tam ridiculum tam care prodigus emit,
 Edicto vetuit ne quis se præter Apellem
 Pingeret, aut alius Lysippo duceret æra
 Fortis Alexandri vultum simulantia, q̃ si
 Iudicium subtile videndis artibus illud
 Ad libros - & ad hæc musarum dona vocares,
 Boetum in crasso iurares aere natum,
 At neq̃ dedecorant tua de se iudicia - atq̃
 Munera, quæ multa dantis cū laude tulerunt
 Dilecti tibi Virgilius, Varusq̃ poetæ
 Nec magis expressi vultus per ænea signa
 Qm̄ per vatis opus - mores animiq̃ virorum
 Clarorum, apparent, nec sermones ego malle

Liber Secundus,

Repentes per humum quæ res componere gestas,
Terrarumque situs, & flumina dicere, & arces
Montibus impositas, & barbara regna, tuisque
Auspicijs totum confecta duella per orbem,
Claustraque custodem pacis cohibentia Ianum,
Et formidatam Parthis te principe Romam,
Si quantum cupere possem quoque, sed neque paruum
Carmen maiestas recipit tua, nec meus audet
Rem tentare pudor quam vires ferre recusent,
Sedulitas autem stulte quem diligit vrget
Præcipue cum se numeris commendat & arte
Discit enim citius meminitque libentius illud
Quod quis deridet quæ quod probat & veneratur,
Nil moror officium quod me grauat, ac neque ficto
In peius vultu proponi cæreus vsquam
Nec prauæ factis decorari versibus opto,
Nec rubeam pingui donatus munere, & vna
Cum scriptore meo capsula porrectus operta
Deferar in vicum vendentem thus & odores
Et piper et quicquid chartis amicitur inemptis.

AD IVLIVM FLORVM,

Epistolarum Horatii,

f Lore bono claroque fidelis amice Neroni,
Si quis forte velit puerum tibi videre, natum

Tybure vel Gabijs, & tecum sic agat, hic &
Candidus, et talos a vertice pulcher ad imos
Fiet eritque tuus nummorum milibus octo
Verna ministerijs ad nutus aptus heriles,
Litterulis græcis imbutus, idoneus arti
Cui libet, argilla quiduis imitabitur vda,
Quinetiam canet indoctum, sed dulce bibenti,
Multa fidem promissa leuant vbi plenius æquo
Laudat venales qui vult extrudere merces,
Res vrget me uulla, meo sum pauper in ære,
Nemo hoc mangonum faceret tibi, non temere a me,
Quiuis ferret idem semel hic cessauit, & ut fit
In scalis latuit, metuens pendentis habenæ
Des nummos, excepta nihil te si fuga lædat
Ille feret precium, penæ securus opinor,
Prudens emisti vitiosum dicta tibi est lex
Insequeris tamen hunc & lite moraris iniqua,
Dixi me pigrum, proficiscenti tibi dixi
Talibus officijs prope mancum, ne mea sæuus

Liber Secundus,

Iurgares ad te ꝓ epistola nulla rediret,
 Quid tum profeci mecum facientia iura,
 Si tamen attentas, quereris super hoc etiam ꝓ
 Expectata tibi non mittam carmina mendax,
 Luculli miles collecta viatica multis
 Aerumnis lassus dum noctu stertit, ad assem
 Perdiderat, post hoc vehemens lupus, & sibi & hosti
 Iratus, pariter ieiuiis dentibus acer,
 Præsidium Regale loco deiecit: vt aiunt:
 Summemunito & multarum diuite rerum,
 Clarus ob id factum donis ornatur honestis,
 Accipit & bisdena super sestercia nummum,
 Forte sub hoc tempus castellum euertere Prætor,
 Nescio quod cupiens, hortari cœpit eundem
 Verbis quæ timido quoq; possent addere mentem
 I bone qua virtus tua te vocat, i pede fausto
 Grandia laturus meritorum præmia, quid stas?
 Post hæc ille catus, quantum vis rusticus ibit,
 Ibit eo quo vis, qui zonam perdidit, inquit,
 Romæ nutrir mihi contigit, atq; doceri
 Iratus Graijs quantum nocuisset Achilles,

Epistolarum Horatii,

Adiecere bonæ paulo plus artis Athenæ,
 Scilicet vt possem curuo dinoscere rectum,
 Atq; inter sylvas academi quærere verum
 Dura sed amouere loco me tempora grato,
 Ciuilibq; rudem belli tulit æstus in arma
 Cæsaris Augusti non responsura lacertis,
 Vnde simul primum me dimisere Philippi
 Decisis humilem pennis, inopemq; paterni
 Et laris & fundi, paupertas impulit audax
 Vt versus facerem, sed quod non desit habentem
 Quæ poterunt vnq; satis expurgare cicuta
 Ni melius dormire putem q̄ scribere versus,
 Singula de nobis anni prædantur euntes,
 Eripuere iocos, venerem, conuiuia, ludum,
 Tendunt extorquere poemata, quid faciam vis
 Deniq; non omnes eadem mirantur, amantq;
 Carmine tu gaudes, hic delectatur iambis,
 Ille Bioneis sermonibus & sale nigro,
 Tres mihi conuiuæ propedissentire videntur
 Poscentes vario multū diuersa palato,
 Quid dem, qd nō dem, renuis tu, quod iubet alter

Libet Secundus,

Quod petis id sane est inuisum, acidumq; duobus,
Præter cætera in Romæ ne poemata censes
Scribere posse inter tot curas totq; labores?
Hic sponsum vocat, hic auditum scripta relicta
Omnibus officijs, cubat hic in colle Quirini,
Hic extremo in Auentino, visendus vterq;
Interualla vides humanæ commoda, verum
Puræ sunt plateæ nihil vt meditantibus obstet,
Festinat calidus mulis gerulisq; redemptor,
Torquet nunc lapidē nunc ingens machina tignum,
Tristia robustis luctantur funera plaustris,
Hac rabiosa fugit canis, hac lutulenta ruit sus,
In nunc & versus tecum meditare canoros,
Scriptorū chorus omnis amat nemus, & fugit vrbes
Rite cliens Bacchi somno gaudentis vmbra,
Tu me inter strepitus nocturnos atq; diurnos
Vis canere & contracta sequi vestigia vatum,
Ingenium sibi quod vacuas desumpsit Athenas,
Et studijs annos septem dedit, insenuitq;
Libris & curis - statua taciturnius exit,
Plerumq; & risu populum quatit, hic ego rerum

Epistolarum Horatij,

Fluctibus in medijs & tempestatibus vrbis
Verba lyræ motura sonum connectere digner?
Frater erat Romæ consultus rhetor, vt alter
Alterius sermone meros audiret honores,
Graccus vt hic illi foret, hic vt Mutius illi,
Qui minus argutos vexat furor iste poetas?
Carmina compono, hic elegos - miserabile visu
Cælatumq; nouem musis opus, aspice primum
Quanto cum fastu, quanto molimine circum
Spectemus vacuam Romanis vatibus ædem
Mox etiam: si forte vacas: sequere, & procul audi
Quid ferat, & quare sibi nectat vterq; coronam.
Cedimur, & totidem plagis consumimus hostem,
Lento Samnites ad lumina prima duello
Discedo Alcæus puncto illius - ille meo quis
Quis nisi Callimachus? si plus adposcere visus
Fit Mymnermus, & optiuo cognomine crescit,
Multa fero, vt placem genus irritabile vatum
Cum scribo - & supplex populi suffragia capto,
Idem finitis studijs & mente recepta
Obturem patulas impune legentibus aures,

Liber Secundus,

Ridentur mala qui componunt carmina, verum
 Gaudent scribentes & se venerantur, & vltro
 Sitaceas laudant quicquid scripsere beati.
 At qui legitimū cupiet fecisse poema,
 Cum tabulis animum censoris sumet honesti,
 Audebit quæcunq; parum splendoris habebunt,
 Et sine pondere erunt, & honore indigna ferentur,
 Verba mouere loco quæuis inuita recedant,
 Et versentur adhuc inter penetralia Vestæ,
 Obscurata diu populo bonus eruet, atq;
 Proferet in lucem speciosa vocabula rerum,
 Quæ priscis memorata Catonibus atq; Cethegis
 Nunc situs informis premit & deserta vetustas,
 Adsciscet noua quæ genitor produxerit vsus
 Vehemens & liquidus, puroq; simillimus amni
 Fundet opes, Latiumq; beabit diuite lingua
 Luxuriantia compescet nimis aspera sano
 Leuabit cultu, virtute carentia tollet,
 Ludentis speciem dabit & torquetur, vt qui
 Nunc Satyrum, nunc agrestem Cyclopa mouetur
 Præulerim scriptor delirus inersq; videri,

Epistolarum Horatii,

Dum mea delectant mala me vel deniq; fallant
 Quæ sapere & ringi, fuit haud ignobilis Argis
 Qui se credebat miros audire Tragædos
 In vacuo lætus seffor, plausorq; teatro,
 Cætera qui vitæ seruaret munia recto
 Mõre bonus sane vicinus, amabilis hospes,
 Comis in vxorem, posset qui ignoscere seruis,
 Et signo læso non insanire lagenæ,
 Posset qui rupem & puteum vitare patentiem,
 Hic vbi cognatorū opibus, curisq; refectus
 Expulit Helleboro morbum, bilemq; meraco,
 Et redit ad sese, Pol me occidistis amici
 Non seruaftis, ait, cui sic extorta voluptas,
 Et demptus per vim mentis gratissimus error,
 Nimirum sapere est abiectis vtile nugis
 Et tempestiuum pueris concedere ludum,
 Ac non verba sequi, fidibus modulanda latinis,
 Sed veræ numerosq; modosq; ediscere vitæ,
 Quo circa mecum loquor hæc, tacitusq; recordor
 Si tibi nulla sitim finiret copia lymphæ
 Narrares medicisq; quanto plura parasti

Liber Secundus,

Tanto plura cupis, nulli ne faterier audes?
 Si vulnus tibi monstrata radice vel herba
 Non fieret leuius - fugeres - radice vel herba
 Proficiente mihi curarier? audieras cui
 Rem dii donarent - illi decedere prauam
 Stulticiam, & cum sis nihilo sapientior - ex quo
 Plenior es - tamen vteris monitoribus iisdem?
 At si diuitiæ prudentem reddere possent,
 Si timidū, cupidūq; minus te, nempe ruberes
 Viueret in terris te si quis auarior vno,
 Si proprium est quod quis libra mercatur & ære
 Quædam: si credis consultis: mancipat vsus,
 Qui te pascit ager tuus est, & villicus orbi
 Cum fegetes occat - tibi mox frumenta daturus,
 Te dominum sentit, da nummos accipis vuam,
 Pullos, oua, cadum temeti, nempe modo isto
 Paulatim mercaris agrum fortasse trecentis,
 Aut etiam supra nummorum milibus emptum,
 Quid refert viuas numerato nuper an olim?
 Emptor Aricini quondam Veientis & arui
 Emptum cœnat olus: quis aliter putat: emptis

Epistolarum Horatii,

Sub noctem gelidam lignis calefactat ahenum,
 Sed vocat vsq; suum, qua populus afflita certis
 Limitibus vicina refugit iurgia - tanq;
 Sit proprium quicq;, puncto quod mobilis horæ
 Nūc p̄ce, nūc precio, nūc vi, nūc morte suprema,
 Permutet dominos, & cedat in altera iura,
 Sic quia perpetuus nulli datur vsus, & heres
 Heredem alterius velut vnda superuenit vndam
 Quid vici profunt aut horrea? quidue Calabris
 Saltibus adiecti Lucani? si metit orcus
 Grandia cum paruis, non exorabilis auro?
 Gemmas, marmor, ebur, Tyrrhena sigilla, tabellas
 Argentum, vestes Getulo murice tinctas
 Sunt qui non habeant, est qui non curat habere,
 Cur aliter fratrum, cessare, & ludere, & vngi
 Præferat Herodis palmetis pinguibus, alter
 Diues, & importunus, ad vmbra lucis ab ortu
 Syluestrem flammis & ferro mitiget agrum,
 Scit Genius natale comes qui temperat agrum
 Naturæ deus humanæ mortalis in vnum
 Quodq; caput vultu mutabilis albus & ater,

Liber Secundus,

Vtar & ex modico quantum res poscet aceruo
Tollam, nec metua in quid de me iudicet hęres
Qꝫ non plura datis inuenerit, & tamen idem
Scire volam quantum simplex, hilarisqꝫ nepoti
Discrepet, & quantum discordet parcus auaro,
Distat enim spargas tua prodigus, an neqꝫ sumptū
Inuitus facias, neqꝫ plura parare labores,
Ac potius puer vt festis quinquatribus olim
Exiguo gratoqꝫ fruaris tempore raptim
Pauperies immūda procul domus absit, ego vtrū
Naue ferar magna an parua - ferar vnus & idem,
Non agimur tumidis velis aquilone secundo,
Non tamen aduersis ætatem ducimus austris
Viribus, ingenio, specie, virtute, loco, re,
Extremi primorum, extremis vsqꝫ priores,
Non es auarus, abi, quid, cætera iam simul isto
Cum vitio fuge, rite caret tibi pectus inani
Ambitione, caret mortis formidine, & ira,
Somnia, terrores magicos, miracula, fagas,
Nocturnos lemures, portentaqꝫ Theffala rides,
Natales grate numeras, ignoscis amicis,

Epistolarum Horatii,

Lenior & melior sic accedente senecta,
Quid te exempta iuuat spinis de pluribus vua?
Viuere si recte nescis - decede peritis,
Lusisti satis, edisti satis, atqꝫ bibisti,
Tempus abire tibi est, ne potum largius æquo
Rideat & pulset lasciuia decentius ætas,

Ex officina Melchiaris Lottheri
Anno a recõciliata diuinitate Mil-
lesimo quingentesimo deciesexto

^o
R $\frac{\pi e}{32^a}$